

ZIELONA
RETENCJA

Zielona retencja – aspekty prawne i inne pytania

Wojciech Szpakowski

Gdańskie Wody

ORGANIZATORZY: Gdańska Fundacja Wody HEVELIANUM

PATRONAT HONOROWY: Prezydent Miasta Gdańska

PARTNERZY: RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH Urząd Miasta Gdyni URZĘD MIASTA GDAŃSKA

PATRONI MEDIALNI: Zieloni GAZETA.PL

ZIELONA
RETENCJA

Podstawowe zapytania projektantów / inwestorów

*Czy na „ogród deszczowy” potrzebuję pozwolenia wodnoprawnego?
Jednostka architektoniczno-budowlana wymaga uzyskania pozwolenia
wodnoprawnego, co teraz?*

Obawy:

- Koszt projektu
- Czas realizacji projektu (widmo kar umownych)
- Obawa o uzyskanie pozwolenia wodnoprawnego
- Obawa o przygotowanie dokumentacji zgodnej z wymaganiami

Zielona Retencja
- jak przeciwdziałać w miastach podtopieniom i suszom
Gdańsk, 9-10 czerwca 2022

Podstawowa strategia projektantów / inwestorów

„ominąć” pozwolenie wodnoprawne

- Przekonać uzgadniającego, że nie da się wykonać „ogrodu deszczowego”
- Wykazać duuuuużo większe koszty zastosowania „ogrodu deszczowego”
- Wykazać retencję w zbiornikach podziemnych jako jedyną możliwą
- Zaprojektować „ogród deszczowy” szczelny (folia, bentonit, beton)
- ...
- Wykazać że zaprojektowany system zagospodarowania wód opadowych nie kształtuje zasobów wodnych

Kiedy potrzebujemy zgody wodnoprawnej ?

Art. 7 ust. 2 ustawy Prawo wodne (Dz. U. z r. 2021 poz. 2233 ze zm.)

Przepisów ustawy **nie stosuje się** do korzystania z wody zgromadzonej za pomocą urządzeń oraz instalacji technicznych niebędących urządzeniami wodnymi.

Art. 16 pkt. 65 **urządzenie wodne**: urządzenie lub budowla służąca do kształtowania zasobów wodnych lub korzystania z tych zasobów

Zielona Retencja

- jak przeciwdziałać w miastach podtopieniom i suszom
Gdańsk, 9-10 czerwca 2022

Kiedy potrzebujemy zgody wodnoprawnej?

Należy odpowiedzieć – czy nasze zamierzenie (instalacja) korzysta bądź kształtuje zasoby wodne.

Zasobami wodnymi są wody powierzchniowe i podziemne

Jak możemy kształtować zasoby wodne (korzystać z zasobów)?

- Wpływ na wody powierzchniowe (np. pobór wód, odprowadzanie wód)
- Wpływ na wody podziemne (np. pobór wód, infiltracja, kształtowanie zwierciadła wód podziemnych – odwodnienia, rowy, drenaże, stawy)

„Ogród”

- wodę należy dostosować do roślin
 - Wody deszczowe: odprowadzić
 - Trawnik: za sucho: nawodnić, za mokro: osuszyć
 - Rabaty kwiatowe: ukształtować aby nie było dużo wody, podlewać
- W praktyce odprowadzamy wody opadowe z powierzchni szczelnych i podlewamy jak trzeba wodą z wodociągu (z beczki, ze zbiornika podziemnego)

Ozdobna rabata z kwiatami jest jednym z elementów ogrodu

Zielona Retencja

- jak przeciwdziałać w miastach podtopieniom i suszom
- Gdańsk, 9-10 czerwca 2022

<https://sztuka-krajobrazu.pl/4076/artikul/wielosezonowy-ogrod-przy-prywatnej-rezydencji>

Nawodnienia Takich ogrodów nie potrzebują zgody wodnoprawnej

„Ogród deszczowy”

- Rośliny dostosowujemy do wody
 - Woda zbiera się w najniższych punktach ogrodu (niecki)
 - Trawnik: przyjmuje wodę opadową
 - Rośliny zdolne do radzenia sobie ze zmianami wilgoci: ukształtowane w nieckach
- W praktyce woda opadowa z powierzchni szczelnych służy do nawadniania zieleni i zwiększania uwilgotnienia gruntu. Jak jest techniczna możliwość – nadmiar wody może zostać odprowadzony

Zieleń retencyjna (system w którym ogród deszczowy pełni reprezentacyjną rolę i najlepiej reguluje wilgoć)

Zielona Retencja

- jak przeciwdziałać w miastach podtopieniom i suszom

Gdańsk, 9-10 czerwca 2022

Nawodnienia Takich ogrodów (zieleni retencyjnej) nie potrzebują zgody wodnoprawnej

Zieleń retencyjna (system w którym ogród deszczowy pełni reprezentacyjną rolę i najlepiej reguluje wilgoć)

- Dominującymi procesami są nawodnienie roślin i zwiększenie uwilgotnienia gruntu
- Procesy pionowej wymiany wody nie odbiegają od naturalnych warunków krążenia wód

Zielona Retencja

- jak przeciwdziałać w miastach podtopieniom i suszom
Gdańsk, 9-10 czerwca 2022

Pozwolenia wodnoprawne mogą być wymagane gdy:

- Stosujemy urządzenia wodne (kształtujące zasoby wodne) np. studnie chłonne, drenaże, wyloty do wód i urządzeń wodnych;
- stosujemy dodatkowe - w porównaniu do układu naturalnego- warstwy infiltracyjne (*obiekt staje się urządzeniem wodnym*);
- Infiltracja jest dominującym procesem pracy zieleni retencyjnej (*obiekt staje się urządzeniem wodnym*)

Zieleń retencyjna jest otwartym systemem kanalizacji deszczowej:

Zakończona wlotem do systemu zamkniętego kanalizacji

Zakończona urządzeniem wodnym

Zakończona obiektem ewapotranspiracyjnym

Art. 75a. Zakazuje się wprowadzania wód opadowych lub roztopowych, ujętych w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacji deszczowej służące do odprowadzania opadów atmosferycznych

- 1) Bezpośrednio do wód podziemnych
- 2) ...

Brak definicji otwartego systemu kanalizacji deszczowej ...

Zielona Retencja

- jak przeciwdziałać w miastach podtopieniom i suszom
Gdańsk, 9-10 czerwca 2022

Jakość wód opadowych z powierzchni zanieczyszczonych

Brak dopływu stężeń zanieczyszczeń

Przepływ nominalny do kanalizacji zamkniętej

Urządzenia techniczne na wlocie (osadniki)

Rola zieleni w poprawie jakości wód opadowych

§ 17 ust. 1 Rozporządzenia Min. Gosp. Mor. i Żegl. Śródl. Dz. U. z r. 2019 poz. 1311 :
wody opadowe lub roztopowe, **ujęte w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacyjne**,
pochodzące z zanieczyszczonej powierzchni szczelnej ...
... 15 l/(s ha) ...
... mogą być wprowadzane do wód lub do urządzeń wodnych ... o ile nie zawierają
substancji zanieczyszczających w ilościach przekraczających 100 mg/l zawiesiny ogólnej
oraz 15 mg/l węglowodorów ropopochodnych....

Możliwości poprawy retencji bez konieczności uzyskiwania pozwolenia wodnoprawnego

Wykonanie stawów do 5000m² i głębokości do 3 metrów – zasilanie wodami opadowymi, roztopowymi lub gruntowymi – art. 394 [zgłoszenie](#) – [warunek dodatkowy](#) – [zgoda właścicieli w zasięgu oddziaływania](#)

Zatrzymywanie wody w rowach - art. 395 [warunek dodatkowy](#) – [zgoda właścicieli w zasięgu oddziaływania](#)

Hamowanie odpływu wody w obiektach drenarskich – art. 395 [warunek dodatkowy](#) – [zgoda właścicieli w zasięgu oddziaływania](#)

Przebudowa rowu w celu zatrzymywania wody

Przebudowa obiektu drenarskiego w celu hamowania odpływu wody - art. 395 [powiadomienie](#) - [warunek dodatkowy](#) – [zgoda właścicieli w zasięgu oddziaływania](#)

Zielona Retencja

- jak przeciwdziałać w miastach podtopieniom i suszom
Gdańsk, 9-10 czerwca 2022

Koszty....

Koszty budowy: Zielona retencja jest kilkukrotnie tańsza od retencji szarej

- Koszty podczas inwestycji : 0 lub zyski (budżet urządzenia zieleni, ograniczenia infrastruktury szarej)
- Koszty dostosowania zieleni do zieleni retencyjnej: 100-500 zł za 1m³.
- Koszty budowy zieleni (ogrody deszczowe): 1000-2000 zł za 1m³.
- Koszty budowy zbiorników podziemnych: nawet 10 000 zł za 1m³.

Koszty eksploatacji: Zielona retencja wymaga podobnych zabiegów jak tradycyjna zieleni:

większe nakłady:	zwiększone prace ręczne przy oczekiwaniach reprezentacyjnej zieleni retencyjnej remediacja roślin (w porównaniu do trawnika)
mniejsze nakłady:	odpada utrzymanie kanalizacji zamkniętej ograniczone są nawadniania sztuczne zieleni
podobne nakłady:	wymiana roślin jednorocznych (rośliny wieloletnie) koszenie niecek trawiastych pielęgnacja zieleni reprezentacyjnej

Inwestorzy pytają też o:

komary

- czas zalegania wody krótszy niż wylęg komarów

sól drogowa

- rośliny halofilne /ochrony roślin / wyłączenia wlotów na okres zimowy

Zielona Retencja

- jak przeciwdziałać w miastach podtopieniom i suszom
Gdańsk, 9-10 czerwca 2022

Zielona Retencja
- jak przeciwdziałać w miastach podtopieniom i suszom
Gdańsk, 9-10 czerwca 2022